

Xususiy maktublardan

Kaminalari xususiy kabinetlarida o'lturub, yangigina po'chtalyo'n tomonidan topshirilg'on do'st-dushman maktublarini o'qub, goh kular edilar, goh yig'lar edilar.

Dzst-dushman maktubidan bir necha nusha:

“... Oyog'ing'a qarab yur!.. Kechagi gazetda haqimda aljiganingni bu galcha bola-chaqang hurmatiga kechirdim. Yo'qsa bitta kallakesarga zakaz bergan edim...

Imzo... ”

Rezolyutsiya: o'zim ham jondan to'yganman!

2 nchi:

“Birodar! Qo'chqor podachining sigiri teskari tug'ibdir. SHuni o'xshatib gazetingga yozmaysanmi? O'zi juda qiziq gapda!..

Imzo...”

Rezolyutsiya: saniki ham ma'qul!

Uchinchi maktubdan:

“O'rtoq! Men seni shaharning chetrog'ida turishingni bilaman. SHuning uchun sandan bir iltimosbor. Xudo uchun iltimosimni rad qilma. Oilam ila yaqing'inadan beri bir balog'a yo'luqdiq.

Yolg'iz mengina emas, butun mahalla ahli yo'liqdirlar. Bu voqi'aga endi uch oylar chamasi bo'ldi. Kunduzlari harsiku notinchlik bilan o'tkuramiz. Ammo kechalari! So'rama birodar, bizning holimizg'a mushuklar yig'lasun!

Bir chimdim uxlash yo'q, butun kechasi jonsaraklik. O'zimizni ham qo'yabera, hammadan ham beshikdagi bolani ayt... ey, bechora-bechora, sening nima gunohing bor edi?!

Tovushing uchkurning tovushini eshtgan saring beshikda yotqongunhsizning o'takasi yorilib shaytonlaydir. Ertasiga butun kun domla xo'ja qilib umrimiz o'tadir...

Buning mahallasiga dev dorigan ekan, deb o'ylay ko'rma. Bu uning oldida hech narsa. Ajdaho paydo bo'lg'andir, deb ham o'ylama. CHunki biz ajdar deganingdan ... olamiz, bu o'zi ajib bir balo, hunuk bedavo!

Endi bo'lmadi, endi uyni tashlab qochaman. Yo'q, u tursun – yo'qsa men turay. Senga iltimos shulki, o'zinga yaqin joydan bir xovli top, men ko'chay shu mahalladan, boshimni olib ketay shu uydan. Bir mangina emas, butun mahalla ko'chish maqsadida. Bechoralar: “SHahardan xovli topilmasa uezga bo'lsa ham chiqib ketamiz”, deydilar.

O'zi ajib bir balo, ishonmasang bir kun kel, butun tun mijja qoqtirsa, har narsa de. Sanga saytalmontning otini aytishga ham yuragim yo'q. Xayr, nima bo'lsa ham ayday:

SHarq sahnasi bilan Turonning to'rtta karnayi g'a a a a at, g'a a a tu u u – g'o o o o ot! G'ort-g'ort g'ort!! Ha tovushing o'chgur, ha egasiz qolg'ur!!

Mahsido'z mahalla: Imzo...”

Rezolyutsiya: shu gapinga noma'qul buzoqning go'shtini yebsan. Jimgina qimirlamay uyingda yotaber. Tovushi sening mahallangga yoqmag'on karnay “SHarq”, “Alt musiqiya”sidan bir navidurki, uning insonga uch turluk foydasi bor, deyduklar. CHunonchi:

1. Xoy inson, forsiycha “xar” o'zbekcha “eshak” degan hayvonning nag'mai jonso'zini eshitsun va yo karnay tovushini!

2. Musiqiyshunoslarning so'zlariga qarag'anda, bu ikki jonuvorning tovushi ijroi ta'sirida barobar bo'lub, kishining miyasini to'lg'uzar ekan va yana ruhiga oziq bo'lub tabiatini ham noziklashdirar ekan!

3. Xususan karnay, bizning xaqqa gipnotizmaqabilidanta'sir berib, beixtiyor karnay tovushi chiqqan tomong'a yugurtirar ekan. SHu munosabat bilan Turon va SHarq sahnalarining kartina belatlari chaqa pul bo'lub, murod-maqsadga yetilar ekan.

Mana ukajon, ko'rdingizmi karnay degan “alt musiqiya”ning “hikmati komediya”sini! Ko'chaman-netaman deb o'lturmangki, miyangiz to'lsun va o'zbek millatiga oz deganda bir mahalla musiqiyshunoslar yetishsun!

Tortey, karnayingni sadag'ang ketay!

Julqunboy

“Turkiston” gazetasi. 1923 yil 6 fevral. №57.

